

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4Csp/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121463958
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jažembovský
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:6121463958.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom Mgr. Martinom Jažembovským, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom ako žalobca, proti žalovanej: D., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XXX., právne zastúpenej JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 532,31 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaná m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 63,08%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu došlým upomínaciemu súdu domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 532,31 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 607,02 eur od 2.2.2019 do 17.12.2020, zo sumy 589,63 eur od 18.12.2020 do 4.1.2021, zo sumy 580,94 eur od 5.1.2021 do 25.1.2021, zo sumy 572,25 eur od 26.1.2021 do 24.3.2021, zo sumy 562,80 eur od 25.3.2021 do 10.5.2021, zo sumy 545,42 eur od 11.5.2021 do 12.7.2021 a zo sumy 532,31 eur od 13.7.2021 do zaplatenia. Nárok odôvodňoval tým, že jeho právny predchodca - J., poskytol žalovanej na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2014 pod č. úverového účtu XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXX úver vo výške 910 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou dojednaných pravidelných mesačných splátok. Z dôvodu porušenia uvedeného záväzku žalovanou právny predchodca žalobcu - J., vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná napriek písomnej výzve svoj dlh z titulu omeškaných splátok nezaplatila, právny predchodca žalobcu - J., v súlade s príslušnými ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 14.1.2019 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru, a to príslušným oznámením doručeným žalovanej 25.1.2019. Nakoľko žalovaná v určenej 7-dňovej lehote dlh nezaplatila, dostala sa od 2.2.2019 do omeškania.

2. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi J., ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 14.2.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 4.12.2020 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nesplateného úveru poskytnutého na základe vyššie označenej úverovej zmluvy postúpená na žalobcu; o čom bola žalovaná písomne upovedomená oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Obč. zák. Predmetná rámcová zmluva a žiadosť o postúpenie a prevod sú založené v registri Okresného súdu Banská Bystrica pod sp. zn. 1OpP/37/2020.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 19.7.2021 platobný rozkaz, ktorým vyhovel žalobe.

4. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná relevantným spôsobom odpor. Argumentovala v ňom okrem iného tak, že došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, toto postúpenie je neplatným. Výzva pred zosplatnením je neplatnou pre neurčitosť, keďže neobsahuje označenie mesačnej splátky, pre omeškanie s úhradou ktorej bola vyhlásená mimoriadna splatnosť, teda tiež nebolo preukázané splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ani lehotu 90 dní, a teda nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného okrem iného uviedol, že svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanej zaslané (rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo 210/01 zo dňa 11.6.2003). Predložením výziev doručených žalovanej, priložených k žalobe, je preukázané splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Predčasná splatnosť bola vyhlásená ku dňu 15.1.2018 (správne 2019), oznámenie o jej vyhlásení s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 26.1.2018 (správne 2019). Pred samotným vyhlásením predčasnej splatnosti bola žalovaná vyzvaná na úhradu omeškaných splátok výzvou zo dňa 26.11.2018 označenou ako Tretia upomienka, ktorá bola toho istého dňa doručovaná žalovanej pod číslom zásielky Z., čo preukazuje priloženým podacím hárkom. Nakoľko žalovaná napriek výzve banky bola viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením dlhu, na úhradu ktorého bola preukázateľne vyzvaná, boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu opätovne poukázala okrem iného na ne/splnenie podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 2 zákona o bankách. Tzv. Tretia upomienka neobsahuje žiadny text, ktorý by dlžníka upozorňoval na možnosť postúpenia pohľadávky; ide teda o výzvu podľa § 53 ods. 9 Obč. zák., nie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Rovnako výzva na predčasné splatenie úveru nie je výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V oboch absentuje upozornenie na postup v zmysle označeného zákonného ustanovenia. Žalobca nepreukázal doručenie Tretej upomienky, resp. dôkaz o snahe o jej doručenie; poštový podací hárok/lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie Tretej upomienky.

7. Súd sa okrem podaní strán oboznámil so Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 15.12.2014 (č. I. 9 spisu), s listinou Žiadosť o flexipôžičku - bezúčelová (č. I. 10 spisu), Avízo o zadaní platby dat. 13.7.2016, Všeobecné obchodné podmienky J., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom (č. I. 11 spisu), Oznámenie o splnení obchodných podmienok pre čerpanie Flexipôžičky (č. I. 14 spisu), tabuľka o úhradách (č. I. 19 spisu), listina Tretia upomienka - pokus o zmier dat. 26.11.2018 (č. I. 20 spisu), poštový podací hárok (č. I. 21 spisu), listina Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom dat. 15.1.2019 + doručienka (č. I. 24 spisu), Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi J., a žalobcom, s prílohami (č. I. 30 spisu), Oznámenie o postúpení pohľadávky s prílohami (č. I. 26 spisu), podací hárok (č. I. 28 spisu), platobný rozkaz (č. I. 43 spisu).

8. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 4Csp/20/2021-124 zo dňa 12.8.2022, ktorým I. Konanie o zaplatenie 98,24 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 33,97 eur od 30.8.2021 do zaplatenia, zo sumy 17,94 eur od 18.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 16,22 eur od 22.11.2021 do zaplatenia a zo sumy 30,11 eur od 20.12.2021 do zaplatenia, zastavil; II. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 434,07 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 532,31 eur od 13.7.2021 do 29.8.2021, zo sumy 498,34 eur od 31.8.2021 do 17.10.2021, zo sumy 480,40 eur od 19.10.2021 do 21.11.2021, zo sumy 464,18 eur od 23.11.2021 do 19.12.2021 a zo sumy 434,07 eur od 21.12.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; III. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol; IV. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na ich náhradu v rozsahu 84 %.

9. Na základe odvolania žalovanej proti výrokom II. a IV. odvolací Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8CoCsp/61/2022-145 zo dňa 31.5.2023 vyššie označený rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Konštatoval okrem iného, že predčasné zosplatnenie úveru je právom veriteľa, v prípade spotrebiteľského vzťahu toto právo môže uplatniť za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 Obč. zák. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktorej omeškanej splátke), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka

bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru. Preto z jednostranného právneho úkonu veriteľa musí byť zrejmé splnenie podmienok v citovanom ustanovení § 53 ods. 9 Obč. zák. V zmysle tohto ustanovenia vyhláseníu predčasnej splatnosti úveru musí predchádzať upozornenie spotrebiteľa, ktoré je konštruované ako jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, ktorým sa oznamuje, že na základe ich dohody uplatní svoje právo podľa § 565 Obč. zák., pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky. Z obsahu tohto úkonu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok - uplatnenia režimu § 53 ods. 9 Obč. zák. a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva veriteľa podľa § 565 Obč. zák., pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením konkrétnej splátky. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže doplniť právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt vyplývajúcich z § 53 ods. 9 Obč. zák. a aj s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročným celý dlh naraz. Opodstatnenosť správnosti uvedeného právneho názoru je podporená aj komentárom k ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. z vydavateľstva W. od autorov D. - Občiansky zákonník I, 2. vydání, 2019. Teda na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je potrebné najskôr platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, aby bol tento celý dlh splatný, nakoľko banky nemôžu na nebankový subjekt postupovať „živé úvery“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/234/2018).

11. V prejednávanej veci okresný súd posudzoval zistený skutkový stav podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. v spojení s § 565 Obč. zák., avšak tieto ustanovenia nesprávne vyložil. Pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre uplatnenie práva na predčasné zosplatnenie úveru bude v ďalšom konaní okresný súd z vyššie prezentovaných záverov odvolacieho súdu vychádzať. Po vyhodnotení existencie, resp. neexistencie riadneho splnenia podmienok pre predčasné zosplatnenie úveru sa v ďalšom konaní bude zaoberať otázkou naplnenia zákonných podmienok na postúpenie pohľadávky, ktorá je predmetom konania, z právneho predchodcu žalobcu priamo na osobu žalobcu, najmä z pohľadu jej spôsobilosti na postúpenie.

12. Súd konštatuje, že predmetom konania po rozhodnutí odvolacieho súdu (a predtým rozhodnutí okresného súdu) zostal nárok žalobcu na zaplatenie 434,07 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 532,31 eur od 13.7.2021 do 29.8.2021, zo sumy 498,34 eur od 31.8.2021 do 17.10.2021, zo sumy 480,40 eur od 19.10.2021 do 21.11.2021, zo sumy 464,18 eur od 23.11.2021 do 19.12.2021 a zo sumy 434,07 eur od 21.12.2021 do zaplatenia; plus rozhodnutie o trovách celého konania, včítane trov odvolacieho konania.

13. V ďalšom priebehu konania je súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení (§ 391 ods. 2 CSP).

14. Súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý vyhlásil bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 177 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 219 ods. 3 CSP vzhľadom na splnenie zákonných podmienok.

15. Súd východiskovo konštatuje spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu - J., a žalovanou, resp. existenciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi nimi; čo potvrdil samotný žalobca v žalobe.

16. V zmysle vyššie uvedených záverov zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru.

17. V súdenom prípade právny predchodca žalobcu v rámci písomného podania označeného ako Tretia upomienka - pokus o zmier dat. 26.11.2018 (č. l. 20) len vyčíslil dlžnú pohľadávku vo výške 55,02 eur, ktorú špecifikoval čo do zloženia čiastkami 16,95 eur istina, 27,78 eur úroky, 0,07 eur úrok z omeškania a 10,22 eur poplatky; neoznačil však konkrétnu splátku, pre omeškanie dlžníka s ktorou hodlá využiť právo predčasne zosplatniť úver.

18. Okrem absencie špecifikácie splátky, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ zvažuje zosplatnenie úveru, v predmetnom písomnom podaní, je nevyhnutné vytknúť postupu veriteľa - právneho predchodcu žalobcu v procese zosplatňovania úveru ďalší nedostatok. V súdenom prípade veriteľ v rámci upozornenia na možnosť zosplatnenia úveru zahrnul do dlžnej sumy napríklad aj zmluvnú pokutu a úhradou celej dlžnej sumy, teda včítane zmluvnej pokuty, podmieňoval ne-zosplatnenie úveru. To je podľa názoru súdu neprípustné, keďže veriteľ môže využiť právo zosplatniť úver/dlh pre omeškanie s

konkrétnou splátkou, nie pre neúhradu zmluvných pokút a podobne. Nemôže teda ani podmieňovať nezosplatnenie úveru úhradou napríklad zmluvných pokút.

19. Zároveň vzhľadom na výšku riadnej mesačnej splátky 15,65 eur (zmluva č. I. 9) je zrejmé, že vyčíslená dlžná suma 55,02 eur nepozostáva len z jednej splátky (istina + úrok) a zmluvnej pokuty, ale z viacerých splátok, resp. ich častí. Je však zásadný rozdiel medzi tým, či dlžník má uhradiť len omeškanú splátku, pre ktorú veriteľ zvažuje do budúcnosti vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, a ktorú veriteľ v upozornení na možnosť zosplatnenia dlhu konkrétne označí, a na druhej strane tým, že veriteľ vyčíslil v upozornení na možnosť zosplatnenia celý dovtedajší dlh a núti dlžníka-spotrebiteľa pod následkom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu zaplatiť celý tento omeškaný dlh. Naposledy označený prístup nie je správny, resp. nie je v súlade s ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., so zmyslom, účelom právnej normy v ňom vyjadrenej (ktorým je efektívna možnosť dlžníka vyhnúť sa zosplatneniu dlhu tým, že v príslušnej lehote uhradí konkrétnu omeškanú splátku alebo jej časť; čoho podmienkou je vedomosť dlžníka o tejto splátke, aby mohol v platobných údajoch k eventuálnej úhrade uviesť, že úhrada sa vzťahuje k príslušnej splátke; a na to potrebuje dlžník poznať, pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva zosplatniť dlh/úver).

20. Vzhľadom na absenciu označenia splátky, pre omeškanie s ktorou veriteľ zvažuje uplatnenie práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, v písomnom podaní označenom ako Tretia upomienka - pokus o zmier dat. 26.11.2018, tento právny úkon trpí vadou neurčitosti. Vzhľadom na nespĺnenie podmienky predchádzajúceho upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia dlhu (§ 53 ods. 9 Obč. zák.) je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podaním označeným ako Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom dat. 15.1.2019 (č. I. 24) neplatné. Veriteľ preto nemôže byť úspešný so žalobou „postavenou“ na tom skutkovom tvrdení/základe, že došlo k zosplatneniu úveru.

21. Ako konštatoval aj odvolací súd vo svojom uznesení, na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je potrebné najskôr platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, aby bol tento celý dlh splatný, nakoľko banky nemôžu na nebankový subjekt postupovať „živé úvery“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/234/2018). Keďže pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu - J., nezosplatnil úver riadne/platne, nie je dlh žalovanej splatný. Preto ho nemohol, resp. pohľadávku mu zodpovedajúcu, platne postúpiť (na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.2.2020 na žalobcu ako na iný - nebankový subjekt. Nadväzne, vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd jeho žalobu zamietol.

22. O trovách konania (o nároku na ich náhradu), včítane trov odvolacieho konania, rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP.

23. Žalobca bol so svojou žalobou neúspešný v rozsahu 434,07 eur s príslušenstvom. Žalovaná zavinila z procesného hľadiska zastavenie konania v rozsahu 98,24 eur s príslušenstvom, keď na základe jej plnenia po začatí konania v uvedenej výške žalobca vzal svoju žalobu späť (možno len dodať, že žalovaná nespochybovala, nenamietala správnosť tvrdení žalobcu, že plnila v uvedenom rozsahu po začatí konania). Na účely výpočtu úspechu a neúspechu strán tak úspech žalobcu predstavuje zastavenie konania v rozsahu 98,24 eur, úspech žalovanej zamietnutie žaloby vo zvyšku, t. j. v rozsahu 434,07 eur (všetko zo základu 532,31 eur). V percentuálnom vyjadrení úspech žalobcu je 18,46 %, úspech žalovanej 81,54 %, čistý úspech žalovanej predstavuje rozdiel medzi oboma hodnotami, t. j. 63,08 %. V tomto rozsahu má žalovaná voči žalobcovi nárok na náhradu jej trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.